

מס' 4/2023

בית הדין העליון
של האיגוד הישראלי לשחמט

בעניין: -

המערער: יבגני לבנוב, בדוא"ל yevlev87@gmail.com

נגד

המשיב: האיגוד הישראלי לשחמט (ע"ר), בית השחמט, רח' יגאל אלון 155, תל אביב, בדוא"ל office@chessfed.org.il

פסק דין

העובדות

1. בתאריך 10 באוקטובר 2022 הודיע יו"ר מועדון השחמט ראשון לציון, מר עדי להב, ליו"ר ועדת החוקה והשיפוט ולסמנכ"לית המקצועית של המשיב, על כוונתו של מועדון השחמט ראשון לציון לקיים סמינר שופטי שחמט וביקש מיו"ר ועדת החוקה והשיפוט ומהסמנכ"לית של המשיב לבדוק ולאשר שהסמינר, עליו שאל, עומד בכללים ובתקנות של ועדת החוקה והשיפוט של המשיב.
2. על פנייה זו השיב מר אלון שולמן, יו"ר ועדת החוקה והשיפוט של המשיב, ליו"ר מועדון השחמט ראשון לציון וציין:

"בשיחה הבוקר ביני לבין מנכ"ל האיגוד החלט שיש לבצע רגולציה מסודרת של הנושא של קורסי שיפוט על כל היבטיו. עד גיבוש הרגולציות על המבחן, מבנה חומר ולמד, מי מוסמך להרצות וכיוצא בזה – לא יאושרו בינתיים קורסי שיפוט מבחינת קורסים מאושרי איגוד השחמט".
3. העותר עתר לבית הדין העליון בתאריך 13 בנובמבר 2022, כשעיקר עתירתו היה בקשתו להורות למנכ"ל המשיב שיוזיע למועדון ראשון לציון שהעותר יוכל לקיים קורס לשיפוט שהציע וזאת "כמידה והקורס יאושר על ידי ועדת חוקה ושיפוט".
4. העתירה התבררה בפני נשיא בית הדין העליון כזן יחיד.
5. במהלך הדיון בבית הדין העליון סערו הרוחות והועלו טענות והשגות אישיות בסכסוכים שבין העותר לבין מנכ"ל המשיב. נשיא בית הדין ניסה להרגיע את הרוחות, אך ניסיונותיו לא צלחו.

6. בתום הדיונים, לאחר שבפסק דינו קבע ש"אין צורך להידרש כאן לסמכות הפורמלית לפסול את העותר כמפורט בתגובת המנכ"ל", דחה הנשיא את העתירה ופסק:

"הרי נכתב לעותר כי הוחלט שיש לבצע רגולציה מסודרת של כל הנושא של קורסי השיפוט על כל היבטיו. עד גיבוש הרגולציה על המבחן, מבנה חומר נלמד, מי מוסמך להרצות וכיוצא בזה – לא יאושרו בינתיים קורסי שיפוט מבחינת קורסים מאושרי איגוד השחמט.

בגדר אותה רגולציה ייקבעו מן הסתם גם השיקולים שיש לשקול בבחינת הכישורים והתכונות הנדרשים על מנת לכהן כמורה בקורסים להכשרת שופטי שחמט. דעתם של המנכ"ל ושל יו"ר האיגוד כי שחמטאי שכופר בסמכויות ועדת המשמעת ומחרים על כך בריש גלי ומאיים על פרנסי האיגוד בהליכים משפטיים מעיד על עצמו שאין לו את המוג השיפוטי הנדרש ושיקול הדעת הנדרש לכהן בתפקיד חשוב כזה.

אשר על כן אני דוחה את העתירה."

7. החלק האופרטיבי והמחייב בהחלטה הוא הפסקה הראשונה בקטע שהבאנו לעיל וכן השורה האחרונה שהיא דחיית העתירה. כל פרשיה או התנצחויות אחרות, לרבות טענות בדבר סכסוך בין המערער לבין בעלי תפקיד ומשרות במשיב, תיאור הנסיבות או השערות, לרבות השערותיו של נשיא בית הדין, אף אם פורטו בדברים שכתב, אינן חלק ממנה.

8. את החלטתו נתן נשיא בית הדין ב-26.01.2023.

9. רק ב-1.05.2023, למעלה משלושה חדשים לאחר מכן הגיש המערער לבית הדין את העתירה שכפנינו, בה עתר שבית הדין יישב בהרכב של שלושה, כדי:

"לבחון מחדש את התשתית העובדתית בנושא הקבילה – חריגה בוטה מסמכות של מנכ"ל האיגוד ודרישה חד משמעית לבטל את ההחלטה שעסקה בנידוי, השעיה, גירוש שלי מהיותי שופט כמו כל השופטים הרשומים באיגוד".

10. בהחלטה מיום 6.6.2023, הורינו שעל המשיב להגיש לבית הדין את תשובתו לא יאוחר מ-30.6.2023 ועל המערער להגיש את תגובתו לתשובת המשיב לא יאוחר מ-24 ימים מיום שיקבל את תשובת המשיב.

11. בתשובתו, מיום 18.6.2023, הודיע המשיב לבית הדין:

"1. החלטתו של נשיא בית הדין לא פסלה את מר לכנזוב להעביר קורסים אלא קבעה באותה העת כי אין מקום לדון בתלונה עד אשר תבוצע רגולציה מסודרת בכל הנושא של קורסי שיפוט על כל היבטיו.

2. מיותר לציין כי ערעור זה הוגש אחרי יותר משלושה חדשים לאחר מתן החלטת בית הדין.

3. לאור האמור לעיל יש לדחות את הערעור הנ"ל".

12. בתגובתו של המערער מיום 19.6.2023 לתשובת המשיב, טוען המערער שתקנון האיגוד "אינו מציין מגבלת זמן להגשת ערעור על פסק דין לאחר פרסומו". לאחר מכן חוזר על עובדות שהוא מציין שהובאו בפני בית הדין כשלפי דבריו מנכ"ל האיגוד (המשיב) פוסל אותו באופן שמי מלהעביר סמינרי שיפוט ללא כל קשר לרגולציה העתידית.

13. המערער מודה שהחלטתו של נשיא בית הדין אכן לא פסלה אותו מלהעביר סמינרי שיפוט, אך זאת, כפי שהוא טוען, "שכן בית הדין כלל לא דן והתייחס לנושא העתירה". הוא אף מוסיף כי הקטע בפסיקת בית הדין אותו ציטטנו בחלק הראשון של סעיף 5 מפסק דיננו זה "אינו חואם את המציאות", ובסיום דבריו הוא פונה בבקשה "לבחון שוב את התשתית העובדתית ולהוציא החלטה הגונה ואובייקטיבית".

דיון

14. בסעיף 9.3.6 לתקנון האיגוד המשיב נקבע ש"החלטות בית הדין העליון סופיות (רק במקרה של שלושה שופטים לפחות) ואינן ניתנות לשינוי, למעט החלטות בית משפט מוסמך בישראל". סעיף זה לתקנון מאפשר להגיש עתירה חדשה לבית הדין בשאלה בה בית הדין נתן את החלטתו כדן יחיד, מה שלא ניתן לעשות כאשר הנושא בו דן בית הדין הוכרע במושב של שלושה שופטים לפחות. אין מדובר בערעור על פסק דין של בית הדין, אלא בעתירה לדון מחדש בשאלה בה בית הדין דן. הדיון בה, כבכל עתירה, כפוף לעקרונות של סופיות הדיון, כללי השיהוי ולצורך בוודאות משפטית.

15. על מהותם של עקרונות של סופיות הדיון, כללי השיהוי ועל הצורך בוודאות משפטית אנו לומדים בפסק הדין של בית המשפט העליון בבג"ץ 1459/21 טיקנצ'ינסקי נ' בית הדין האזורי לעבודה כחל אביב-יפו (נבו 25.3.2021):

"בראש ובראשונה, דין העתירה להידחות על הסף מחמת השיהוי הניכר בהגשתה, כמעט שנה מהמועד שבו ניתן פסק הדין של בית הדין הארצי לעבודה. אילו היתה קיימת אפשרות לערער על פסק הדין, ב'גלגול שלישי', וגיא היה פונה בשלב כזה מאוחר לבית המשפט, היה ערעורו נדחה מן המרשם לאלתר. הגשת עתירה, ודאי אינה מצדיקה יחס מועדף. הטעם העיקרי לקציבת מועד להגשת ערעור, נובע מעקרון סופיות הדיון, ומהצורך בוודאות משפטית. על הפונים לבית המשפט לדעת, כי ההתדיינות לא תימשך עד אין קץ; לכל שבת, יש מוצאי שבת."

16. בית המשפט העליון בבג"ץ 4272/23 פלונית נ' בית הדין הארצי לעבודה ירושלים ואח' (נבו 07.06.2023), דחה על הסף מטעמי סופיות הדיון, עתירה שהוגשה בחלוף כחצי שנה בלבד מיום שניתן פסק הדין.

17. בבג"ץ 2195/22 מטליצה נ' בית הדין הארצי לעבודה (נבו 12.04.2022) קבע בית המשפט העליון:

"דינה של העתירה להידחות על הסף מחמת השיהוי הניכר בהגשתה. פסק דינו של בית הדין הארצי ניתן ביום 15.11.2021 ואילו העתירה הוגשה בחלוף למעלה מארבעה חודשים, ביום 31.3.2022. כך שיש מקום לדחות את העתירה על חסף גם מטעמי סופיות הדיון."

18. בבג"ץ 5233/22 וילק נ' בית הדין הארצי לעבודה בירושלים ואח' (נבו 9.8.2022) דחה בית המשפט העליון עתירה מחמת שיהוי מאוחר שהוגשה אף פחות מארבעה חודשים לאחר מתן פסק הדין עליו בגינו הוגשה העתירה, בקבעו:

"העתירה שלפנינו הוגשה ביום 3.8.2022, כמעט ארבעה חודשים לאחר מתן פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה. העותר אמנם טען כי השתהה בהגשת עתירתו בשל טעמים אישיים ומשפחתיים, אך אף בנסיבות אלו קשה להתעלם מהשיהוי שבו לוקה עתירתו."

19. ההליך בפנינו הוא למעשה בקשה לדיון מחודש ביחסים שבין המערער לבין מנכ"ל המשיב, כפי שהתעוררו במהלך הדיון בפני נשיא בית הדין, וזאת אף על פי שהמערער הגיש את בקשתו למעלה משלושה חודשים לאחר שהדיון בפני הנשיא הסתיים, כאשר בקשתו הפעם היא שהדיון יתקיים בפני שלושה שופטים, מבלי שיצביע על שינוי בעובדות, ואף מבלי שיסביר את השתהותו בהגשתה.

20. בפסק דינו הבהיר הנשיא שאינו קובע מאומה בנושא היחסים בין המערער לבין מנכ"ל המשיב.

21. המערער אינו מערער על פסיקתו של נשיא בית הדין שלפיה כל עוד לא גובשה והוסדרה הרגולציה על המכתן, מבנה חומר נלמד, מי מוסמך להרצות וכיוצא בזה, וכי כל עוד לא הוסדר הנושא על כל היבטיו – לא היה מקום לאשר קורסי שיפוט מבחינת קורסים מאושרי איגוד השחמט.

22. עם זאת, מעלה המערער מחדש את נושא יחסיו עם מנכ"ל המשיב, ומבקש שבמסגרת עתירתו זו ידון בית הדין מחדש בכל הסוגיות והטענות שהעלה בפני נשיא בית הדין בעתירתו הקודמת, אף על פי שלא היו נשוא ההחלטה של נשיא בית הדין. אין אנו נענים לבקשתו זו. "בית הדין אינו מתויב להתייחס בפסק דינו לכל טענה וטענה שהועלתה לפניו" (ראו פס' 6 לפסק הדין בבג"ץ 5233/22 וילק' נ' בית הדין הארצי לעבודה בירושלים ואח', שהבאנו לעיל).

23. גם אם היינו סבורים כי יש ממש בטענות המערער, אותן העלה לדיון בעתירה שבפנינו, ואיננו סבורים שיש, אין מנוס מן המסקנה כי דין עתירתו להידחות הן לאור העקרון של סופיות הדיון והן מחמת שיהוי.

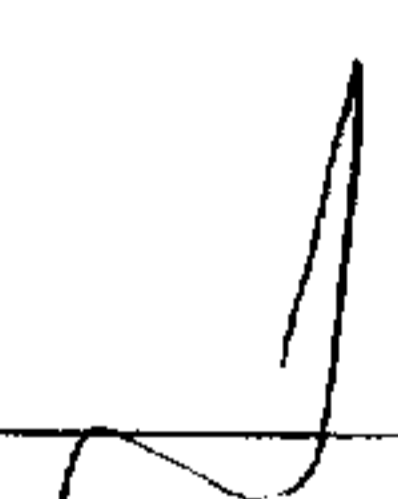
סיום

24. לאור האמור לעיל אנו דוחים את עתירתו של המערער.

25. מכיוון שלא היה צורך בקיום דיון במעמד הצדדים, ופסק הדין ניתן על סמך החומר הכתוב שהצדדים הגישו, החלטנו הפעם שלא לחייב את המערער בהוצאות.

26. ניתן בהעדר הצדדים, היום ד' בתמוז תשפ"ג (23 ביוני 2023).

27. מזכירות האיגוד תשלח את פסק הדין לצדדים.

		
מור דמכנסקי, עו"ד חברה	אילן פורת, עו"ד חבר	פרופ' זוד א' פרנקל, עו"ד מ"מ קבוע לנשיא בית הדין